

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๑
วันพุธ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาต สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	โฆษกกรรมการ
๕. นายนครินทร์ สิงห์เสนา	โฆษกกรรมการ
๖. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	โฆษกกรรมการ
๗. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๘. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๙. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๑๐. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๑. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๒. พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ	กรรมการ
๑๓. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๔. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๕. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๖. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๗. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๘. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๙. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๒๐. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๑. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
๒. นายวรวิทย์ เห่งพุ่ม	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถ ดวงวิชัย	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา
๒. ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายเชษฐา โทณะวนิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวสุภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางสาววรัญญา ทศนิตศรีวงศ์

คณะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ

นายเมธา ศิลาพันธ์

อนุกรรมการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๒ วันพุธ ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๔ วันจันทร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๕ วันอังคาร ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๖ วันพุธ ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๘ วันศุกร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๙ วันจันทร์ ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๐ วันอังคาร ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๑ วันพุธ ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๓ วันศุกร์ ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๔ วันจันทร์ ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๕ วันอังคาร ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๖ วันพุธ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๘ วันศุกร์ ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๙ วันจันทร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐ วันอังคาร ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๑ วันพุธ ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๔ วันจันทร์ ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๕ วันอังคาร ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๖ วันพุธ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๘ วันศุกร์ ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๙ วันจันทร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๐ วันอังคาร ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘

อยู่ระหว่างการตรวจทานของนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ ทหรีอแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ ขอให้ที่ประชุมพิจารณาการจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภา

นายเมธา ศิลาพันธ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติได้จัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภา โดยในเบื้องต้นคณะอนุกรรมการจัดกลุ่มได้จำนวนสิบห้ากลุ่ม จากนั้น คณะอนุกรรมการมีการปรับปรุงกลุ่มเดิม โดยเพิ่มกลุ่มย่อยและกลุ่มใหม่ จนได้จำนวนยี่สิบกลุ่ม ซึ่งมีทั้งกลุ่มขนาดใหญ่ กลุ่มขนาดเล็ก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาสัดส่วนจำนวนตัวแทนแต่ละกลุ่มที่มีจำนวนเท่ากัน อาจไม่ยุติธรรมหรือเกิดความไม่เป็นธรรมเท่าที่ควร คณะอนุกรรมการจึงนำกลุ่มขนาดเล็กที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมารวมกลุ่มเข้าด้วยกัน เหลือจำนวนสิบกลุ่ม หลังจากนั้น จึงจัดกลุ่มโดยแบ่งตามลักษณะหน้าที่การงาน โดยมุ่งความรู้ความสามารถเรื่องใดๆ เป็นหลัก จำนวนสิบกลุ่ม ดังนี้

๑. บุคคลที่ทำงานด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ท้องถิ่น ความมั่นคง ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๒. บุคคลที่ทำงานด้านการศึกษา กีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม สื่อ และวรรณกรรม

๓. บุคคลที่ทำงานด้านการสาธารณสุข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมและผังเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

๔. บุคคลที่ทำงานด้านการเกษตรกรรม ปศุสัตว์ และประมง

๕. บุคคลที่ทำงานด้านผู้ใช้แรงงาน

๖. บุคคลที่ทำงานด้านประชาสัมพันธ์ และองค์กรชุมชน

๗. บุคคลที่ทำงานด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และชาติพันธุ์

๘. บุคคลที่ทำงานด้านการค้า การอุตสาหกรรม และการเงินการธนาคาร

๙. บุคคลที่ทำงานด้านนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

๑๐. บุคคลที่ทำงานด้านอื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการขอให้ที่ประชุมพิจารณาว่า การจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาควรจัดเป็นสับกลุ่ม หรือ ยีลิสกลุ่ม และประกอบด้วยกลุ่มใด

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- การระบุว่า “บุคคลที่ทำงานด้าน ...” หากเป็นบุคคลที่เกษียณอายุแล้วหรือขณะนี้ไม่ได้ทำงาน แล้วจะถูกจัดอยู่ในกลุ่มสับกลุ่ม ข้างต้นหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำว่า “บุคคลที่ทำงานด้าน ...” ควรแก้ไขเป็น “บุคคลซึ่งมีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ด้าน ...”

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ ในฐานะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้จัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นสับกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นตัวแทนกลุ่มอาชีพ และส่วนที่สองเป็นตัวแทนกลุ่มความคิดในเชิงนโยบาย เช่น บุคคลที่ทำงานด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และชาติพันธุ์ เป็นต้น

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การจัดกลุ่มบุคคลที่ทำงานด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และชาติพันธุ์ เป็นการกระจายกลุ่มให้ครอบคลุมกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกันซึ่งเป็นการจัดกลุ่มที่เหมาะสม

- การจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นยีสับกลุ่ม อาจทำให้เกิดการกระจายตัวของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มทางสังคม แต่ในบางพื้นที่หรือบางอำเภอการกระจายตัวของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มทางสังคมค่อนข้างจำกัด ฉะนั้น การจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นสับกลุ่ม อาจทำให้ได้ตัวแทนทุกกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มทางสังคมที่เหมาะสมกว่า

- เสนอให้จัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาย่อยได้รอบสามกลุ่มใหญ่ คือ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ซึ่งจะช่วยให้ที่มาของสมาชิกวุฒิสภามีความชัดเจนขึ้น

- อาจจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาย่อยได้รอบสี่กลุ่มใหญ่ คือ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคกลุ่มประชากรที่มีลักษณะจำเพาะ

- การจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นสับกลุ่ม จะทำให้ได้ตัวแทนในแต่ละกลุ่มในพื้นที่ระดับอำเภอ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ควรเปลี่ยนคำว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ” ในกลุ่มที่ ๔ เป็นคำว่า “ผู้ประกอบอาชีพอิสระ” เพื่อให้มีความหมายที่กว้างขึ้น และควรเพิ่มคำว่า “การต่างประเทศ” ในกลุ่มที่ ๑

- สมาชิกวุฒิสภาควรมาจากตัวแทนขององค์กรทุกกลุ่มซึ่งควรกระจายให้ทั่วถึงมากที่สุด นอกจากนี้ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่ม ควรจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นยีสับกลุ่ม

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุที่จัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นสับกลุ่ม เพื่อให้สัดส่วนของแต่ละกลุ่มมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน แต่การควมรวมกลุ่มอาจทำให้ตัวแทนกลุ่มย่อยที่ใหญ่กว่ามีจำนวนตัวแทนมากกว่ากลุ่มย่อยที่เล็กกว่าในกลุ่มเดียวกัน หากแบ่งกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาสับกลุ่มดังกล่าวออกเป็นกลุ่มย่อย โดยให้มีสัดส่วนของแต่ละกลุ่มย่อยที่ใกล้เคียงกันจะสามารถทำได้หรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์จำนวนของสมาชิกวุฒิสภาในแต่ละกลุ่มให้มีจำนวนที่เหมาะสม

นายเมธา ศิลาพันธ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ ชี้แจงว่า การจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นยีสับกลุ่ม อาจขาดตัวแทนบางกลุ่มในระดับอำเภอ แต่หากจัดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเป็นสับกลุ่ม จะทำให้ได้ตัวแทนกลุ่มในระดับอำเภอครบ

ทุกกลุ่ม โดยการควบรวบกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาสับกลุ่ม จะต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อยในกลุ่มใหญ่ และกำหนดให้มีตัวแทนกลุ่มย่อยอย่างน้อยกลุ่มละหนึ่งคน เพื่อให้มีสัดส่วนแต่ละกลุ่มที่ใกล้เคียงกัน ตัวอย่างเช่น กลุ่มที่ ๗ บุคคลที่ทำงานด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และชาติพันธุ์นั้น อาจกำหนดให้บุคคลที่ทำงานด้านเด็ก เยาวชน สตรี เป็นกลุ่มย่อยที่หนึ่ง บุคคลที่ทำงานด้านผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส เป็นกลุ่มย่อยที่สอง และบุคคลที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ เป็นกลุ่มย่อยที่สาม ซึ่งจะต้องมีตัวแทนทั้งสามกลุ่มในระดับอำเภอหรือจังหวัดในการเสนอไปยังส่วนกลาง ส่วนการสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอ หากเป็นบุคคลที่สังกัดกลุ่มองค์กรทั้งที่เป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลสามารถสมัครได้ด้วยตัวเอง หากเป็นบุคคลที่ไม่สังกัด ต้องให้กลุ่มองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลรับรองว่าเป็นผู้ส่งเข้าสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งจำนวนผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาขึ้นอยู่กับข้อกำหนดค่าสมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วย

- มีกรรมการสอบถามว่า การจัดกลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาสับกลุ่ม ควรนำบุคคลที่ทำงานด้านผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และชาติพันธุ์ ในกลุ่มที่ ๗ ไปรวมกับบุคคลที่ทำงานด้านผู้ใช้แรงงานในกลุ่มที่ ๕ เนื่องจากบุคคลที่ทำงานด้านเด็ก เยาวชน และสตรีในกลุ่มที่ ๗ มีจำนวนมาก และสอบถามว่าผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพอิสระ เช่น ลูกจ้างธนาคาร หรือผู้บริหารบริษัทเอกชน เป็นต้น ควรจัดอยู่ในกลุ่มใด

- การกำหนดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสับกลุ่ม ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีความมุ่งหมายถึงคนที่เป็นเอ็นจีโอและบางส่วนอาจเป็นคนที่ทำงานในด้านต่างๆ เช่น ด้านแรงงาน หมายถึง บุคคลที่ทำงานเป็นผู้ใช้แรงงานโดยตรง มิได้หมายความถึงเฉพาะบุคคลที่เป็นกรรมการในสมาพันธ์ลูกจ้างแต่เพียงอย่างเดียว เป็นต้น ดังนั้น จึงมีประเด็นในการพิจารณาการแบ่งกลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาว่า ควรจะกำหนดกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสับกลุ่ม หรือยี่สิบกลุ่ม

- หากมีการกำหนดกลุ่มไว้สิบกลุ่ม ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีการแบ่งกลุ่มย่อย โดยในกลุ่มย่อยอาจมีการกำหนดจำนวนขึ้นต่ำและขึ้นสูงไว้ในการกำหนดจำนวนผู้สมัครในระดับอำเภอ และในระดับจังหวัด ถ้ากำหนดให้มีการเลือกข้ามกลุ่มจะเกิดการสมยอมกันในระดับหนึ่ง ซึ่งในระดับประเทศจะต้องคำนึงถึงตัวแทนที่อิงกับพื้นที่ด้วย

- เหตุผลที่ให้ลดจำนวนผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาเหลือสิบกลุ่ม เนื่องจากหากกำหนดกลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาไว้ยี่สิบกลุ่ม แต่ละกลุ่มอาจจะหาผู้สมัครได้ไม่ครบ ในทางกลับกันการกำหนดไว้สิบกลุ่ม ในทางปฏิบัติก็จะมี การแตกกลุ่มย่อยได้อีก และอาจจะหาผู้สมัครไม่ครบทั้งสิบกลุ่มเช่นกัน ดังนั้น ในการแบ่งกลุ่มจึงไม่ควรคำนึงถึงตัวแทนที่จะต้องมีส่วนของผู้สมัครครบทุกกลุ่ม เนื่องจากที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มีระบบสัดส่วนมาใช้ แต่เป็นการกระจายให้มีผู้สมัครที่มีความหลากหลายทางอาชีพ ทั้งนี้ ควรมีการแยกกลุ่มให้ชัดเจน และเหตุที่มีการเสนอให้มีการเลือกในระดับประเทศเป็นการเลือกตั้งทางอ้อมในขั้นตอนสุดท้ายก็เพื่อที่จะค้นหาคนดีมาทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา โดยไม่มีความจำเป็นจะต้องไปอิงกับพื้นที่ ซึ่งการเลือกในระดับประเทศบุคคลที่เป็นตัวแทนกลุ่มในระดับจังหวัดอาจเลือกบุคคลที่อยู่นอกกลุ่มอาชีพของตนก็ได้

- เหตุผลที่จะเป็นตัวกำหนดการแบ่งกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาได้นั้น น่าจะอยู่ที่กระบวนการในการหาผู้สมัคร ซึ่งหากเลือกวิธีที่ให้มีกระบวนการกลั่นกรองผู้สมัครที่มาจากกลุ่มต่างๆ ซึ่งเดิมมีกรรมการสรรหาเพียงเจ็ดคน และไม่มีความยึดโยงกับประชาชน ก็ควรกำหนดให้มีกรรมการสรรหาเพิ่มขึ้นมาอีกเจ็ดคน มาจากตัวแทนที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยหนึ่งคน ตัวแทนสภาวิชาชีพหนึ่งคน ตัวแทนสื่อมวลชนหนึ่งคน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งคน ตัวแทนของเอ็นจีโอหนึ่งคน ตัวแทนสภาหอการค้าไทยหรือสภาอุตสาหกรรมหรือสมาคมธนาคารไทยหนึ่งคน และตัวแทนที่เป็นนักสิทธิมนุษยชนหนึ่งคน

รวมทั้งหมดสิทธิ์คน โดยคณะกรรมการกลั่นกรองดังกล่าวจะทำหน้าที่เป็นผู้เลือกผู้สมัครในระดับประเทศ โดยคำนึงถึงสัดส่วนของผู้สมัครในแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจจะกำหนดให้เลือกเหลือสี่พันคน และให้ผู้สมัครสี่พันคน เลือกกันเองให้เหลือสองพันคน จากนั้นใช้วิธีการเลือกตั้งให้เหลือจำนวนสองร้อยคน โดยให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด วิธีการที่ให้มีกรรมการเป็นผู้กลั่นกรองจะสะท้อนให้เห็นความยืดหยุ่นของ ประชาชนในระดับหนึ่ง และป้องกันการเป็นตัวแทนของผู้สมัครแบบพื้นที่ รวมทั้งการแทรกแซงจากฝ่าย การเมืองได้

- ไม่ควรนำระบบที่มีกรรมการมาทำหน้าที่เป็นผู้กลั่นกรองผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากสังคม อาจมองว่าเป็นการกลับไปใช้ระบบที่มีกรรมการสรรหาแบบเดิม ดังนั้น กระบวนการที่เหมาะสมคือ กระบวนการเลือกตั้งทางอ้อม ซึ่งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากกลุ่มต่างๆ อาจจะสมัครเข้ามาเพื่อไปเลือก บุคคลกลุ่มอื่นก็ได้ สำหรับประเด็นที่อาจมีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองนั้น กลไกที่สำคัญไม่ใช่เพียงการ ออกแบบกลไกป้องกันแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการแทรกแซงจาก ฝ่ายการเมืองด้วยตัวของประชาชนเองด้วย

- หากระบบที่ให้มีการเลือกตั้งทางอ้อมมีช่องว่างที่ฝ่ายการเมืองอาจเข้ามาแทรกแซง คณะกรรมการจะต้องหากกลไกในการป้องกันการแทรกแซงดังกล่าว หรือคิดหาวิธีการได้มาซึ่งสมาชิก วุฒิสภาใหม่

- วิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคม กล่าวคือ การกำหนดที่มา ของสมาชิกวุฒิสภาจะต้องคำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาเป็นหลักว่าวุฒิสภาต้องทำหน้าที่อะไร จากนั้นจึงย้อนกลับไปพิจารณาถึงกลุ่มคนที่จะประกอบด้วยบุคคลใด ท้ายที่สุดจึงจะพิจารณาว่า วุฒิสภา ควรมีที่มาอย่างไร ซึ่งในอดีตวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นสภาพี่เลี้ยงของสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณา กลั่นกรองกฎหมายเท่านั้น แต่หลังจากรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เป็นต้นมา จึงเปลี่ยนวิธีการได้มาซึ่งสมาชิก วุฒิสภาโดยให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน โดยมีอำนาจหน้าที่เป็นสภาพี่เลี้ยงอย่างเดิม และเพิ่มอำนาจหน้าที่ในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย ซึ่งวิธีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ที่ผ่านมายังมีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ทำให้การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาขาดความเป็นอิสระ หลังจากรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ประกาศใช้ ได้มีการเปลี่ยนวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาใหม่ โดยให้มาจากการ เลือกตั้งโดยตรงโดยใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งจังหวัดละหนึ่งคน สำหรับจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่เหลือ ให้มาจากการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา และให้วุฒิสภามีหน้าที่ตรวจสอบองค์กรที่ใช้อำนาจรัฐ แต่ก็ ยังมีปัญหาในเรื่องการถูกแทรกแซงโดยฝ่ายการเมืองโดยเฉพาะสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง สำหรับ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาที่ถูกสังคมวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องคณะกรรมการสรรหาซึ่งไม่มีการ ยึดโยงกับประชาชน ดังนั้น หากร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่และอำนาจของ วุฒิสภาใหม่ โดยวุฒิสภาจะทำหน้าที่เพิ่มเติมให้ร่างกฎหมายมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และตัดอำนาจในการ ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออก ในกรณีดังกล่าวจึงต้องพิจารณาในประเด็นการเลือกตั้งสมาชิก วุฒิสภาจากตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ในสังคมที่มีความหลากหลาย อันเป็นที่มาในการกำหนดที่มาของสมาชิก วุฒิสภาโดยการเลือกตั้งทางอ้อมจากตัวแทนกลุ่มอาชีพต่างๆ สำหรับกลไกที่จะใช้ในการกลั่นกรอง คือ การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร ซึ่งจะทำได้สมาชิกวุฒิสภาที่ปลอดจากฝ่ายการเมืองและไม่เป็นสมาชิก วุฒิสภาที่อิงกับพื้นที่

- ฝ่ายการเมืองมักจะมองถึงประโยชน์ของพรรคการเมืองเป็นที่ตั้ง ซึ่งเป็นภัยต่อการปกครอง ประเทศ ถ้ากำหนดให้มีสภาผู้แทนราษฎรเพียงสภาเดียว แม้รัฐธรรมนูญจะบัญญัติกลไกป้องกันไว้อย่างไร

ก็อาจถูกฝ่ายการเมืองที่ถือเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขกลไกของรัฐธรรมนูญดังกล่าว เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ฝ่ายของตนเองได้ จึงควรมีวุฒิสภาเพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกในการป้องกันกรณีดังกล่าว โดยสมาชิกวุฒิสภาจะต้องมีมุมมองในการคุ้มครองผลประโยชน์ในภาพรวมของประเทศและต้องปลอดจากฝ่ายการเมือง ดังนั้น ที่มาของสมาชิกวุฒิสภาจึงต้องมีความแตกต่างไปจากที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาจะต้องมาจากความหลากหลายของคนในสังคม

- ควรหากลไกในการป้องกันพรรคการเมืองในการส่งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาโดยแฝงตัวเข้ามาในกลุ่มอาชีพในระดับอำเภอ เพื่อให้เข้าไปเลือกบุคคลที่ฝ่ายการเมืองต้องการ ดังนั้น จึงต้องคิดหาวิธีการในการลงคะแนนเลือกในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ให้ปลอดจากฝ่ายการเมืองให้มากที่สุด

- จำนวนตัวแทนจากกลุ่มต่างๆ ในกรุงเทพมหานครอาจมีจำนวนมากกว่าจังหวัดอื่น เนื่องจากประชากรในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมากกว่าจังหวัดอื่น ซึ่งในประเด็นนี้สามารถอธิบายเหตุผลกับสังคมได้ว่า ตัวแทนของกลุ่มอาชีพต่างๆ ในแต่ละจังหวัดใช้หลักจำนวนประชากรเป็นเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนผู้สมัคร

- กลไกที่เป็นการป้องกันการสมยอมในการเลือกตั้งทางอ้อมสมาชิกวุฒิสภา คือ การบัญญัติกฎหมายที่มีผลบังคับเช่นเดียวกับการทุจริตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยให้มีโทษทางอาญาด้วย

- ควรกำหนดให้มีการสมัครสมาชิกจากกลุ่มต่างๆ ในระดับภูมิภาค จากนั้นก็ให้มีการเลือกตั้งกันเองในระดับประเทศ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งได้ เนื่องจากมีผู้สมัครเป็นจำนวนมาก

- วุฒิสภามีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการในองค์กรอิสระ ซึ่งฝ่ายการเมืองมองว่าองค์กรอิสระเป็นกลไกในการตรวจสอบการใช้อำนาจของตน จึงพยายามที่จะแทรกแซงการทำหน้าที่ของวุฒิสภา

นายเมธา ศิลาพันธ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ ชี้แจงเกี่ยวกับระบบการเลือกตั้งทางอ้อมสมาชิกวุฒิสภาว่า การที่จะเป็นผู้มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้นั้น จะมีการกำหนดเรื่องคุณสมบัติของผู้สมัคร ซึ่งสามารถกำหนดคุณสมบัติให้ผู้สมัครจะต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง กำหนดอายุ และวุฒิการศึกษาของผู้สมัคร เป็นต้น ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติจะเป็นการกลั่นกรองผู้สมัครได้ในระดับหนึ่ง และต้องมีกระบวนการในการตรวจสอบว่าพรรคการเมืองมีส่วนเข้าไปยุ่งเกี่ยวในการเลือกตั้งทางอ้อมสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ สำหรับการกำหนดวิธีการเลือกตั้งทางอ้อมให้ปลอดจากการสมยอมกันในการลงคะแนนก็สามารถป้องกันได้ด้วยวิธีการเพิ่มจำนวนผู้สมัครที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มในระดับจังหวัดให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากเดิมกำหนดให้ส่งรายชื่อกลุ่มละห้าคน ของจำนวนยี่สิบกลุ่ม และอาจเปลี่ยนแปลงจำนวนให้สามารถส่งผู้สมัครได้มากขึ้น โดยให้มีการเลือกกันเองในระดับอำเภอด้วยวิธีการเลือกข้ามกลุ่มตั้งแต่ในระดับอำเภอ จากนั้นในการเลือกระดับจังหวัดก็ใช้วิธีการเลือกข้ามกลุ่มเช่นเดียวกัน และวิธีการลงคะแนนจะให้สิทธิผู้สมัครลงคะแนนได้เพียงหนึ่งคะแนน เท่านั้น และนำวิธีการเลือกตั้งทางอ้อมดังกล่าวมาใช้ในการเลือกระดับประเทศด้วย

สำหรับสัดส่วนประชากรที่เป็นตัวกำหนดว่าแต่ละจังหวัดจะมีตัวแทนจากกลุ่มต่างๆ ส่งรายชื่อมายังส่วนกลางจะมีจำนวนไม่เท่ากัน โดยจังหวัดที่มีประชากรไม่ถึงหนึ่งแสนคน อาจส่งรายชื่อมายังส่วนกลางได้ประมาณกลุ่มละสิบคน จากจำนวนยี่สิบกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนจังหวัดละสองร้อยคน สำหรับจังหวัดใดที่จำนวนประชากรเกินหนึ่งล้านคน อาจส่งได้ประมาณจังหวัดละสี่ร้อยคน สำหรับกรุงเทพมหานครอาจส่งรายชื่อได้ประมาณหกร้อยคน

ส่วนการบริหารจัดการเลือกตั้งในระดับประเทศ จะมีการแบ่งหน่วยเลือกตั้งประมาณ ๑๐ หน่วยเลือกตั้ง ซึ่งในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีปัญหาในการจัดการเลือกตั้งแต่อย่างใด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ กล่าวว่า ในส่วนของการจัดแบ่งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ นั้น จะนำเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเสร็จ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า สัดส่วนจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ควรกำหนดให้มีจำนวนเท่ากันในทุกจังหวัดเพื่อความสะดวกในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดสัดส่วนจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในแต่ละจังหวัดนั้น ควรกำหนดตามสัดส่วนจำนวนประชากรในแต่ละจังหวัด โดยในส่วนของ การจัดแบ่งกลุ่มอาชีพ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกอาชีพสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ ไม่จำเป็นจะต้องจัดแบ่งให้แต่ละกลุ่มอาชีพมีจำนวนสมาชิกที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากแต่ละกลุ่มอาชีพมีจำนวนสมาชิกที่ไม่เท่ากัน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญไปพิจารณายกร่างบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภาตามความเห็นของที่ประชุม

๓.๒ พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

ที่ประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ในส่วนที่ .. วุฒิสภา ต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๒๓

“มาตรา ๒๓ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ

(๔) เงินตรา

ในกรณีที่ เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีตามวรรคสอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มามีกรณีดังกล่าว

มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสอง ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

ประเด็นการพิจารณา

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ความในมาตรานี้นำมาจากความในมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

“มาตรา ๒๔ ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอและในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่สภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างการพิจารณาไว้ก่อน และภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการวินิจฉัยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ไปให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ในกรณีที่ที่ประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่งวินิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ประเด็นการพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ความในมาตรานี้ นำมาจากความในมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

“มาตรา ๒๕ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตามมาตรา ๑๓๖ ว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ประกอบกันเป็นคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภารายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้นให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐ ถ้ารัฐสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป”

ประเด็นการพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าความในมาตรานี้ควรตัดออกทั้งมาตรา

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความในมาตรานี้บัญญัติขึ้นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ โดยมีวัตถุประสงค์ให้คณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นรัฐบาลที่มีเสียงสนับสนุนน้อยในสภาผู้แทนราษฎรสามารถผลักดันร่างพระราชบัญญัติที่ระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาได้ แต่ที่ผ่านมาในทางปฏิบัติไม่สามารถดำเนินการตามมาตรานี้ได้เลย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในมาตรานี้บัญญัติขึ้นเพื่อให้คณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาลมีความเข้มแข็ง โดยกำหนดให้คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่งได้ ในกรณีที่เป็นการพระราชบัญญัติที่ระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาซึ่งสภาผู้แทนราษฎรมิได้ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ซึ่งแตกต่างกับหลักการปกติที่คณะรัฐมนตรีจะต้องแสดงความรับผิดชอบทางการเมืองด้วยการลาออก หากนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาไม่สามารถดำเนินการได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติให้ตัดร่างมาตรา ๒๕ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๒๖

“มาตรา ๒๖ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาพระราชบัญญัติและลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสัปดาห์ แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสัปดาห์ ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งต้องไม่เกินสามสัปดาห์ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังวุฒิสภาว่าร่างพระราชบัญญัติที่ส่งไปยังวุฒิสภานั้น เป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ทั้ง ๆ ที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่ได้ผ่านกระบวนการ วิธีการ และขั้นตอนในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในฐานะที่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน กรณีดังกล่าวควรกำหนดวิธีการป้องกันอย่างไรในรัฐธรรมนูญนี้

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อวุฒิสภาจะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ จะต้องผ่านกระบวนการ วิธีการ และขั้นตอนในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในฐานะที่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินก่อน ดังนั้น กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังวุฒิสภาว่าร่างพระราชบัญญัติที่ส่งไปยังวุฒิสภานั้นเป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ทั้งที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่ได้ผ่านกระบวนการ วิธีการ และขั้นตอนในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในฐานะที่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จึงไม่อาจเกิดขึ้นได้ในทางปฏิบัติ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในทางปฏิบัติร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแม้จะมีร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินก็ตาม แต่ประธานสภาผู้แทนราษฎรก็จะแจ้งไปยังวุฒิสภาว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน เนื่องจากต้องการให้วุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวโดยเร็ว

นายปรณ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรา ๒๖ เป็นหลักการเดียวกับที่เคยบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ๒๔๘๙ และบัญญัติในรัฐธรรมนูญทุกฉบับจนถึงรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

- มีกรรมการสอบถามว่า ความว่า “ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่ใช่วางพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน” ในวรรคห้า เป็นบทบัญญัติที่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้บทบัญญัติในวรรคห้าจะบัญญัติป้องกันปัญหาการตีความว่าร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรส่งไปยังวุฒิสภาเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไว้แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติประธานสภาผู้แทนราษฎรก็จะแจ้งไปยังวุฒิสภาว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปยังวุฒิสภานั้นเป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ทั้งที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมิใช่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

“มาตรา ๒๗ เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว

(๑) ถ้าเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐

(๒) ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ถ้าแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติมไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐ ถ้าเป็นกรณีอื่น ให้แต่ละสภาดังบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากัน ตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างนั้นและให้คณะกรรมการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองต่างเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐ ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน

คณะกรรมการร่วมกันอาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ และเอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำการนี้ด้วย

การประชุมคณะกรรมการร่วมกันต้องมีกรรมการของสภาทั้งสองมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ (ข้อบังคับการประชุมร่วม) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวุฒิสภาไม่ส่งร่างพระราชบัญญัติคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๖ ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ ต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องการแต่งตั้ง อำนาจในการเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และเอกสิทธิ์ของคณะกรรมการธิการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา รวมทั้งคณะกรรมการร่วมกันหรือไม่ หากมีกำหนดไว้แล้วก็ควรตัดความในวรรคสองของมาตรานี้ออก

ในการประชุมครั้งที่ผ่าน ๆ มา ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่าไม่ควรให้วุฒิสภามีอำนาจในการพิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ส่งมาจากสภาผู้แทนราษฎร จึงเสนอให้เพิ่มเติมความเป็นมาตรา ๒๖/๑ ดังนี้ “เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วให้วุฒิสภาส่งร่างนั้นให้คณะกรรมการธิการสามัญหรือวิสามัญพิจารณาตามมติของสภาโดยไม่ต้องพิจารณาหลักการ”

นายปรณ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๔ ในส่วนที่ .. บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการธิการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และอำนาจในการเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และเอกสิทธิ์ไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดในส่วนของคณะกรรมการร่วมกัน

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๔ ในส่วนที่ .. บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง ในส่วนของคณะกรรมการร่วมกัน และให้ตัดความในวรรคสองของมาตรานี้ออก

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการสอบถามว่า กรณีที่วุฒิสภาพิจารณาแล้วเห็นว่าหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรส่งมายังวุฒิสภานั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรส่งมายังวุฒิสภาไม่ว่าด้วยเหตุผลใด วุฒิสภาก็สามารถยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้น และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรได้ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๒)

- มีกรรมการสอบถามว่า กรณีที่สภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาพิจารณาแล้วเห็นว่าควรยับยั้งโดยเร็ววุฒิสภาจะดำเนินการอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีเช่นนี้วุฒิสภาอาจตั้งกรรมการเต็มสภาเพื่อพิจารณาโดยเร็วก็ได้ การห้ามไม่ให้วุฒิสภาพิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ส่งมาจากสภาผู้แทนราษฎรนั้น จะทำให้การกระทบกระทั่งระหว่างสองสภาลดน้อยลง โดยความในร่างมาตรา ๒๖/๑ ห้ามมิให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายหลักการของร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรได้มีการพิจารณารับหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้มาแล้ววุฒิสภาจึงไม่ควรที่จะกลับมาพิจารณาหลักการอีก ทั้งนี้ สมาชิกวุฒิสภาสามารถอภิปรายได้ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้สมควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในเรื่องใด เพื่อเป็นแนวทางให้คณะกรรมการนำไปพิจารณาได้

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า วุฒิสภาจะใช้เวลาไม่นานในการพิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติ จึงเห็นว่าควรให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการพิจารณาหลักการด้วย

- ที่ผ่านมาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา วุฒิสภาจะถือว่าวุฒิสภาไม่ผูกพันกับหลักการที่สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารับหลักการแล้ว จึงสามารถพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหลักการของร่างพระราชบัญญัติได้

- การกำหนดห้ามมิให้วุฒิสภาพิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัตินั้น จะทำให้กระบวนการนิติบัญญัติมีความรวดเร็วขึ้น

- หากต้องการห้ามมิให้วุฒิสภาพิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติก็ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า เมื่อได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการธิการสามัญ หรือ คณะกรรมการวิสามัญในทันที เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยไม่ต้องมีการพิจารณาหลักการ

นายนาถ ดวงวิชัย ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๗ กำหนดว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่าจะรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้พิจารณา หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาจึงตีความว่าสามารถพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหลักการของร่างพระราชบัญญัติได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๖/๑ เป็นดังนี้ “เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วให้วุฒิสภาส่งร่างนั้นให้คณะกรรมการธิการสามัญหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการเต็มสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยวุฒิสภา จะแก้ไขเพิ่มเติมเกินหลักการที่สภาผู้แทนราษฎรรับไว้พิจารณามิได้” โดยวุฒิสภาไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติม หลักการ หรือแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติเกินกว่าหลักการที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้ เนื่องจากวุฒิสภาไม่มีอำนาจในการเสนอกฎหมาย หากวุฒิสภาสามารถแก้ไขเพิ่มเติมหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติได้ก็เท่ากับว่าวุฒิสภามีอำนาจในการเสนอกฎหมาย

นายนาถ ดวงวิชัย ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ศาลรัฐธรรมนูญ เคยวินิจฉัยว่า กรณีที่สภาผู้แทนราษฎรมิได้ไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันเสนอ แล้วนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาทันที โดยที่วุฒิสภายังมิได้มีมติอย่างหนึ่งอย่างใดนั้น ไม่ถือว่าเป็น การยับยั้งร่างพระราชบัญญัติตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ สภาผู้แทนราษฎร จึงไม่สามารถนำร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับมาพิจารณาใหม่ได้ ความในมาตรานี้กำหนดไว้ในลักษณะ เช่นเดียวกับความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคหนึ่ง (๓) กำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่าในกรณีที่สภาใดสภาหนึ่ง ไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการร่วมกันนั้น เป็นการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติแล้ว

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การตีความในลักษณะเช่นนี้ ทำให้ร่างพระราชบัญญัติของ คณะกรรมการธิการร่วมกันไม่สามารถดำเนินการตามกระบวนการต่อไปได้ หากวุฒิสภาไม่นำ ร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการร่วมกันขึ้นพิจารณา ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญควรพิจารณาความในร่างมาตรา ๑๔๗ ถึงร่างมาตรา ๑๔๙ ของร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วมา ประกอบการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๗ และร่างมาตรา ๒๘ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในมาตรานี้ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าหากสภาใดสภาหนึ่งมีมติ ไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการร่วมกันของทั้งสองสภาแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องรอให้อีกสภาหนึ่ง มีมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

มติที่ประชุม

๑. คณะกรรมการมีมติให้รื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๗ ไว้ก่อน และมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญไปพิจารณาปรับปรุงร่างมาตราดังกล่าวตามความเห็นของ ที่ประชุมแล้วนำมาเสนอต่อที่ประชุมอีกครั้ง

๒. คณะกรรมการมีมติให้เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๒๖/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒๖/๑ เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วให้วุฒิสภาส่งร่างนั้นให้คณะกรรมการธิการสามัญหรือแต่งตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญ หรือคณะกรรมการเติมสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยวุฒิสภาจะแก้ไขเพิ่มเติมเกินหลักการที่สภาผู้แทนราษฎรรับไว้พิจารณามีได้”

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ ร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ตามมาตรา ๒๗ นั้น สภาผู้แทนราษฎรจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันได้ล่วงพ้นไปนับแต่วันที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร สำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา ๒๗ (๒) และนับแต่วันที่สภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย สำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา ๒๗ (๓) ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรหรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐

ถ้าร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สภาผู้แทนราษฎรออาจกร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรหรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐”

ประเด็นการพิจารณา

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญชี้แจงว่า ความในมาตรานี้ นำมาจากความในมาตรา ๑๔๘ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยมีการเปลี่ยนแปลงคำว่า “ร่างเดิม” เป็น “ร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร” เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และป้องกันปัญหาในการตีความคำว่า “ร่างเดิม”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับถ้าร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ~~สภาผู้แทนราษฎรสองสัปดาห์หรือร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิชิตชนใหม่ได้ทันที ในกรณีที่เช่นว่านี้ ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรหรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามวรรค ๓๖~~”

- มีกรรมการสอบถามว่า เหตุใดความในร่างมาตรานี้จึงกำหนดระยะเวลาไว้หนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดระยะเวลาไว้หนึ่งร้อยแปดสิบวัน เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรมีโอกาสทบทวนเนื้อหาและสาระของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และเป็นการให้ความสำคัญกับการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๘ ไว้ก่อน และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญไปพิจารณาปรับปรุงร่างมาตราดังกล่าวตามความเห็นของที่ประชุมแล้วนำมาเสนอต่อที่ประชุมอีกครั้ง

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันอังคาร ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา

นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม

วิทยากรชำนาญการ

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ

วิทยากรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมาธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์